

Kokoomuksen Nuorten Liitto Ry
Kansakoulukuja 3A
00100 HELSINKI
www.kokoomusnuoret.fi
kristian.kyllonen@kokoomusnuoret.fi

LAUSUNTO
OKM/25/010/2018

Päivämäärä
19.6.2018

Opetus- ja kulttuuriministeriö
PL 29,
00230 VALTIONEUVOSTO
kirjaamo@minedu.fi

**LAUSUNTO OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖN LAUSUNTOPYYNTÖÖN
LUONNOKSESTA VALTIONEUVOSTON ASETUKSEKSI NUORISOTYÖSTÄ JA
-POLITIIKASTA ANNETUN ASETUKSEN 5 JA 6§:N MUUTTAMISESTA**

Kokoomuksen Nuorten Liitto ry lausuntonaan luonnoksesta seuraavan lausunnon:

Opetus- ja kulttuuriministeriö on pyytänyt lausuntoa luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi nuorisotyöstä ja -politiikasta annetun asetuksen 5 ja 6 §:n muuttamisesta. Kokoomuksen Nuorten Liitto ry kiittää mahdollisuudesta saada lausua asetusluonnoksesta.

Kokoomuksen Nuorten Liitto ry suhtautuu luonnoksessa esitettyyn lakimuutokseen kielteisesti. Katsomme, että luonnoksen valmisteluprosessin aikana poliittisia nuorisojärjestöjä ei ole kuultu opetus- ja kulttuuriministeriön taholta asianmukaisella tavalla. Järjestöjen puutteellinen kuuleminen näkyy esitysluonnoksessa. Järjestöjen näkemysten ja asiantuntemuksen hyödyntämättä jättäminen on väistämättä vaikuttanut esityksen heikkoon laatuun.

Näkemyksemme mukaan asetusluonnoksessa esitetty poliittisten nuorisojärjestöjen erottaminen sitoutumattomista nuorisojärjestöistä valtionapukelpoisten järjestöjen listauksessa ei ole tarkoituksenmukainen. Esitys lokeroi turhaan samalla kentällä nuorisolain tavoitteiden toteuttamiseen pyrkivät toimijat, eikä muutokselle ole osoitettu perusteltua tarvetta.

Mielestämme ei ole myöskään mielekästä arvioida poliittisen nuorisojärjestön toimintaa puolueen yhteiskunnallisen vaikuttavuuden perusteella. Poliittiset lapsi-, nuoriso- ja opiskelijajärjestöt eivät pysty omalla toiminnallaan laajamittaisesti vaikuttamaan puolueen valtakunnalliseen vaikuttavuuteen, minkä johdosta on epä johdonmukaista arvioida kyseisten järjestöjen toiminnan vaikuttavuutta esimerkiksi puolueen kansanedustajamäärän mukaan.

Asetusluonnoksessa ei ole huomioitu, että lapsi-, nuoriso- ja opiskelijajärjestöt ovat toisistaan poikkeavassa asemassa eri puolueissa. Osa järjestöistä tekee selkeästi poliittista toimintaa, osa taas on keskittynyt pääosin leiri- ja kerhotoimintaan, minkä vuoksi erilaiset

järjestöt eivät luontevasti sovi samaan *erilliseen* kategoriaan. Osa esityksessä tarkoitetuista järjestöistä ei tee yhtä tiivistä yhteistyötä puolueiden kanssa kuin toiset. Tästä hyvänä esimerkkinä on järjestöjen jäsenten puoluejäsenyys, joka eroaa eri toimijoiden välillä merkittävästi. Asetusmuutoksessa ei pystytä huomioimaan riittävällä tavalla yksittäisten järjestöjen erilaista asemaa eri puolueorganisaatioissa.

Poliittisten lapsi-, nuoriso- ja opiskelijajärjestöjen toiminta ei juurikaan poikkea sitoutumattomien nuorisojärjestöjen organisoimasta toiminnasta. Kaikki avustusta saavat järjestöt työskentelevät nuorisolain tavoitteiden toteutumisen puolesta. Poliittisten järjestöjen toiminnan merkittävin poikkeavuus muista järjestöistä - toiminnan poliittisuus - tukee esi- ja perusopetuksen opetussuunnitelman perusteissa 2014 (OPS 2016) esitettyjä opetuksen ja kasvatuksen valtakunnallisia tavoitteita, kuten kasvua ihmisyyteen ja yhteiskunnan jäsenyyteen. Toiminnan poliittisuus tukee myös nuorisolain tavoitetta nuorten osallisuudesta, vaikuttamismahdollisuuksista ja edellytyksistä toimia yhteiskunnassa. Lisäksi poliittisilla nuorisojärjestöillä on elimellinen rooli lasten ja nuorten demokratiakasvatuksen mahdollistajina.

Toteutuessaan asetusmuutos heikentäisi nuorisojärjestöjen yhdenvertaista kohtelua verrattuna muihin avustettaviin nuorisojärjestöihin. Näkemyksemme mukaan nykyinen, kaikkia nuorisojärjestöjä koskeva arviointikriteeristö tulee jatkossakin ulottaa myös poliittisiin nuorisojärjestöihin.

Asetuksen suhde nuorisolakiin

Voimassaoleva nuorisolaki, johon asetus pohjautuu, on ollut vasta reilun vuoden voimassa. Ainoastaan asetusmuutoksella ei ole mielekäästä tehdä näin merkittäviä muutoksia uuden nuorisolain soveltamisalaan. Mitkään poliittisiin nuorisojärjestöihin liittyvät tekijät, jotka olivat tiedossa nuorisolain uudistuksen aikana, eivät ole oleellisesti muuttuneet lain valmistelun ja hyväksymisen jälkeen.

Muistutamme myös, että kaikki nämä asetuksen 5 § lisäyksiä koskevat ns. poliittiset lapsi-, varhaisnuoriso-, nuoriso- ja opiskelijajärjestöt ovat kaikki itsenäisiä järjestöjä, joiden varsinaista toimintaa eivät puolueet ohjaa. Asetuksessa tulisi myös huomioida, että kaikkien puolueita lähellä olevien lapsi- ja varhaisnuorisojärjestöjen toiminnassa ei näy poliittisuus. Osa järjestöistä järjestää avointa kerho-, leiri- ja tapahtumatoimintaa, samoin kuin muut lapsi- ja varhaisnuorisojärjestöt. Toiminta ei näin ollen ole muista vastaavista järjestöistä poikkeavaa toimintaa, eikä tätä voida erotella omaksi luokitukseksi.

Esittelymuistiossa ei ole lainkaan arvioitu päätöksen vaikutuksia. Ainoana perusteena muutokselle todetaan, että se olisi tarkoituksenmukaista tehdä, koska poliittisten järjestöjen toiminta poikkeaa muista järjestöistä. Ministeriö ei kuitenkaan erittele, millä tavoin toiminta eroaa merkittävästi muiden järjestöjen toiminnasta. Näkemyksemme mukaan avustettavien järjestöjen joukosta löytyy suurempiakin eroja kuin poliittisten ja ei-poliittisten järjestöjen välillä.

Asetusehdotus on lähetetty lausuttavaksi vain osalle järjestöistä, vaikka se koskee periaatteellisesti koko nuorisoalan avustusjärjestelmää. Esitys on puutteellisesti valmisteltu, eikä sitä voi esitetyin perustein pitää tarkoituksenmukaisena. Edellä mainituin perustein Kokoomuksen Nuorten Liitto ry esittää, että valtioneuvoston nuorisotyöstä ja -politiikasta annettuun asetukseen ei tehdä muutoksia.

Helsingissä 19.6.2018

Kristian Kyllönen
Pääsihteeri
Kokoomuksen Nuorten Liitto ry.

Henrik Vuornos
Puheenjohtaja
Kokoomuksen Nuorten Liitto ry.